

آغاز واریز سود سهام عدالت با مشارکت ۱۹ بانک

سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام کرد توزیع سود مشمولان سهام عدالت توسط ۱۹ بانک

آغاز و عملیاتی شده است.

روابط عمومی سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه روز گذشته اعلام کرد: از روز جاری توزیع سود مشمولان سِهمِ عدالت توسط ۱۹ بانک «ملی، صادرات، کشاورزی، ملت، تجارت، سپه، رفاه کارگران، مسکن، پاسارگاد،قرض‌الحسنه،سالت،قرض‌الحسنه‌مهر ایران، شهر، پارسیان، آینده، نوین، سامان، دی، توسعه تعاون و پست بانک» آغاز شده و ظرف ۴۸ ساعت آینده با همکاری شبکه بانکی کل فرآیند توزیع سود به اتمام خواهد رسید.

گفتنی است دارندگان سبد سهام عدالت ۴۵۲ هزار تومانی مبلغ ۷۴۷ هزار تومان، ۴۹۲ هزار تومانی مبلغ ۸۱۴ هزار تومان، ۵۳۲ هزار تومانی مبلغ ۸۸۱ هزار تومان و سبد سهام یک میلیون تومانی مبلغ یک میلیون و ۶۵۰ هزار تومان سود دریافت خواهند کرد.

ذکر این نکته نیز ضروری است که بخشی از سود سهام عدالت مربوط به عملکرد سال ۱۴۰۲ شرکت‌های سرمایه‌پذیر و برای دومین بار منافع حاصل از سود سهام عدالت مربوط به سنوات اخیر به حساب بیش از ۴۴ میلیون سهامدار واریز می‌شود.

بنا به اعلام روابط عمومی سپرده‌گذاری مرکزی، در راستای افزایش اطلاع‌رسانی به مشمولان سهام عدالت، به جز پیامک بانک‌های عامل، پیام‌های شخصی واریز سود سهام عدالت از طریق ۴ پیام‌رسان داخلی «بله، روبیکا، سروش پلاس و آی‌گپ» برای مشمولان ارسال خواهد شد تا سهامداران از مبلغ سود خود آگاه شوند.

■ ■ ■

توزیع بیش از ۴ میلیارد لیتر بنزین در شهر یورماه

میزان تقاضای بنزین در شهریور سال جاری چشمگیر بود و طی ۳۱ روز ماه مذکور، جمعاً ۴۶ میلیارد و ۳۹۱ میلیون و ۷۶ هزار لیتر بنزین در سراسر کشور توزیع شد؛ بر این اساس، میانگین مصرف بنزین در شهریور به بیش از ۱۴۱ میلیون لیتر در روز رسید.

شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران اعلام کرد افزایش سفرها در ماه پایانی تابستان و آغاز سال تحصیلی جدید عواملی بودند که به افزایش میزان توزیع بنزین در سراسر کشور منجر شد. میزان مصرف بنزین در این ماه نوسانی ۲۰ میلیون لیتری داشت؛ بیشترین مصرف بنزین آخرین ماه فصل تابستان ۲۲ شهپور با رقم ۱۵۴ میلیون و ۷۰۰ هزار لیتر و کمترین مصرف نیز ۲۱ شهریور با رقم ۱۳۴ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر به ثبت رسیده‌است.

میزان مصرف بنزین در دهه نخست شهریور، جمعاً یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر بود؛ در حالی که این میزان در دهه دوم ماه مذکور به یک میلیارد و ۴۳۶ میلیون و ۷۳۰ هزار لیتر افزایش یافت. میزان توزیع بنزین در ۱۱ روز پایانی شهریورماه به یک میلیارد و ۵۴۵ میلیون و ۴۳۰ هزار لیتر رسید که این آمار با افزایش روزافزون میزان مصرف این فراورده حکایت دارد.

به‌طور کلی، روند صعودی میانگین مصرف روزانه بنزین کشور از ۱۲۲.۵ میلیون لیتر در تیر به ۱۳۷.۷ میلیون لیتر در مرداد و ۱۴۱.۷ میلیون لیتر در شهریور، بیانگر افزایش مستمر تقاضا در دوره اوج سفرهای تابستانی است که نشان‌دهنده حجم عملیات وسیع شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران همزمان با ذخیره‌سازی سوخت زمستانی در نیروگاه‌های کشور است.

■ ■ ■

پیش‌بینی تولید ۱٫۸ میلیون تن برنج در سال جاری

معان امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی از پیش‌بینی تولید ۱٫۸ تا ۲ میلیون تن برنج در سال جاری خبر داد. به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، مجید آنجنفی سطح زیر کشت کنونی برنج را حدود ۶۷۰ هزار هکتار اعلام کرد و افزود: با توجه به محدودیت شدیدی منابع آب، میزان تولید برنج در سال جاری حدود ۱٫۸ تا ۲ میلیون تن برآورد می‌شود.

وی با بیان اینکه این میزان، پیش‌بینی اولیه تولید است، اظهار کرد: در صورت شرایط مناسب تأمین آب و کشت دوم، این مقدار متناسب با سطح کشت، بیشتر خواهد شد.

■ ■ ■

افت شاخص کل بورس در روز صعود صندوق‌های طلا

شاخص کل بورس تهران دیروز با افت نزدیک به ۷ هزار واحدی به سطح ۲ میلیون و ۷۲۸ هزار واحد رسید. شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات دیروز (چهارشنبه) با افت ۶ هزار و ۹۶۸ واحدی معادل ۰٫۲۴ درصد در سطح ۲ میلیون و ۷۲۸ هزار و ۴۸۴ واحد قرار گرفت. همچنین شاخص هموزن با کاهش ۵ هزار و ۱۶۵ واحدی معادل ۰٫۶۴ درصد به رقم ۸۰۳ هزار و ۸۱ واحد رسید که نشان‌دهنده فشار عرضه در کلیت بازار بود. دیروز همچنین ارزش معاملات خرد سهام به حدود ۱۳٫۲۰۷ میلیارد تومان رسید؛ که همچنان بیانگر رکود نسبی در جریان دادوستدهای بازار است. برآیند ورود و خروج پول حقیقی نیز منفی ۱٫۲۷۵ میلیارد تومان و برآیند پول هوشمند منفی ۱٫۴۴۱ میلیارد تومان به ثبت رسید.

در میان صنایع، صندوق‌های مبتنی بر طلا با رشد حدود ۳ درصدی در صدر توجه معامله‌گران قرار گرفتند؛ رشد این صندوق‌ها همزمان با افزایش بهای جهانی طلا رخ داد.

در مجموع، معاملات دیروز بورس نشان داد هرچند بازار در شاخص کل با افت نسبی مواجه شد اما رشد قابل توجه صندوق‌های طلا و افزایش جهانی بهای اونس، باعث شد بخشی از نقدینگی به سمت ابزارهای مبتنی بر طلا حرکت کند.

بالقوه برای تنوع‌بخشی به منابع انرژی اروپا مطرح بود اما در صورت تثبیت مسیر صادراتی به آسیا، این گزینه عملاً از میز مذاکرات حذف می‌شود. در نتیجه، اروپا ناچار خواهد شد با قیمت‌های بالاتر و شرایط سخت‌تر، از سایر تأمین‌کنندگان انرژی خرید کند.

■ **افزایش نقش بلوک شرق در تعیین قیمت جهانی نفت**
با گسترش همکاری‌های انرژی میان ایران، روسیه، چین و سایر کشورهای آسیایی، بلوک شرق می‌تواند نقش مؤثرتری در تعیین قیمت جهانی نفت ایفا کند. این بلوک با ظرفیت تولید بالا، بازار مصرف گسترده و سازوکارهای پرداخت مستقل، می‌تواند به‌تدریج قواعد بازار را بازنویسی کند؛ قواعدی که لزوماً با منافع اروپا همراستا نخواهند بود.

تمرکز صادرات نفت ایران به آسیا نه‌تنها یک راهبرد اقتصادی برای تهران است، بلکه یک تحول ژئواثرتیکی با پیامدهای جهانی محسوب می‌شود. اروپا، در غیاب دسترسی به منابع انرژی ایران، با افزایش قیمت‌ها، کاهش امنیت انرژی و تضعیف موقعیت خود در بازار جهانی روبه‌رو خواهد شد. این روند، اگر با تقویت بلوک‌های منطقه‌ای مانند اکو و اوراسیا همراه شود، می‌تواند نظم انرژی جهانی را به نفع شرق و به زیان غرب بازتعریف کند.

■ **گامی راهبردی برای مهار التهاب ارزی در ایران**
در ادامه مسیر چرخش اقتصاد ایران به سوی شرق، یکی از مؤثرترین ابزارهای کاهش آسیب‌پذیری ارزی، توسعه تجارت با ارزهای ملی است. این اقدام نه‌تنها به تسهیل مبادلات کمک می‌کند، بلکه می‌تواند نقش مهمی در تثبیت بازار ارز داخلی ایفا کند.

در شرایطی که اقتصاد ایران با نوسانات شدید نرخ ارز، وابستگی به دلار و فشارهای ناشی از تحریم‌های بانکی مواجه است، استفاده از ارزهای محلی در تجارت دوجانبه با کشورهایی مانند چین، روسیه، هند، ترکیه و اعضای اتحادیه اوراسیا، می‌تواند تقاضا برای ارزهای بین‌المللی را کاهش داده و فشار بر بازار آزاد ارز را تعدیل کند.

تجارت با دلار، بویژه در شرایط تحریم، نه‌تنها پرهزینه و پرریسک است، بلکه هرگونه نوسان در بازار جهانی یا محدودیت در دسترسی به منابع ارزی، بلافاصله به التهاب در بازار داخلی منجر می‌شود. اما اگر ایران بتواند بخش قابل توجهی از تجارت خارجی خود را با ارزهای ملی شرکای تجاری انجام دهد، نیاز به دلار و یورو در معاملات روزمره کاهش یافته و ثبات نسبی در بازار ارز ایجاد می‌شود.

■ **افزایش قدرت مانور بانک مرکزی**

با کاهش وابستگی به ارزهای خارجی، بانک مرکزی ایران می‌تواند سیاست‌های ارزی را با انعطاف‌پذیری بیشتری طراحی کند. در چنین شرایطی، کنترل نرخ ارز، مدیریت ذخایر ارزی و تنظیم بازار با ابزارهای داخلی امکان‌پذیرتر خواهد شد. همچنین استفاده از ارزهای ملی در قراردادهای تجاری، ریسک‌های ناشی از تحریم‌های مالی و بانکی را به حداقل می‌رساند.

کشورهایی مانند چین و روسیه سال‌هاست که در تجارت دوجانبه از ارزهای ملی استفاده می‌کنند و تجربه آنها نشان داده این مدل نه‌تنها قابل اجراست، بلکه در شرایط تحریمی، کارآمدتر از سازوکارهای سنتی است. ایران نیز با توسعه زیرساخت‌های پرداخت دوجانبه، توافق‌های پولی و تقویت روابط بانکی منطقه‌ای، می‌تواند مسیر مشابهی را طی کند.

بنابراین تجارت با ارزهای ملی نه‌تنها یک ابزار فنی برای تسهیل مبادلات است، بلکه یک راهبرد کلان برای حفظ ثبات ارزی، کاهش وابستگی به نظام مالی غرب و تقویت استقلال اقتصادی کشور محسوب می‌شود. اگر این مسیر با دیپلماسی اقتصادی فعال، اصلاحات بانکی و توسعه زیرساخت‌های پرداخت همراه شود، ایران می‌تواند از چرخه التهاب ارزی خارج شده و به سمت یک اقتصاد مقاوم و متعادل حرکت کند.

سازمان همکاری اقتصادی فرصتی راهبردی برای بازتعریف نقش ایران در تجارت منطقه‌ای است

اکو؛ فرصت مکمل اقتصادی

نقش یک سپر اقتصادی برای کشورهای عضو ایفا کند بویژه برای ایران که سال‌هاست با تحریم‌های مالی و تجاری غرب مواجه است. سیاست‌های تعرفه‌ای غرب، از جمله افزایش تعرفه‌های گمرکی، محدودیت‌های بانکی و موانع فنی برای ورود کالاهای غیرهم‌پیمان، عملاً مسیر تجارت آزاد را برای بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه مسدود کرده است. در چنین شرایطی، منطقه‌گرایی اقتصادی نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت راهبردی است.

■ **بستر مقابله با تعرفه‌گرایی سیاسی**

سازمان اکو با ۱۰ کشور عضو و جمعیتی بیش از نیم‌میلیارد نفر، ظرفیت ایجاد یک بازار منطقه‌ای مقاوم در برابر فشارهای خارجی را دارد. اگر این کشورها بتوانند تعرفه‌های ترجیحی درون‌منطقه‌ای را اجرایی کنند، سهم تجارت داخلی اکو که اکنون تنها ۸ درصد است، می‌تواند به سطوحی بالاتر ارتقا یابد. این افزایش نه‌تنها وابستگی به بازارهای غربی را کاهش می‌دهد، بلکه امکان چانه‌زنی اقتصادی را نیز برای اعضا فراهم می‌کند. ایران، ترکیه و پاکستان به عنوان ۳ کشور دارای دسترسی به آب‌های آزاد، می‌توانند محور ترانزیت و تجارت منطقه‌ای باشند. ایران بویژه با موقعیت ژئوپلیتیک و زیرساخت‌های حمل‌ونقل خود، می‌تواند نقش واسطه تجارتی میان آسیای مرکزی، قفقاز و خاورمیانه را ایفا کند؛ نقشی که در صورت تقویت همکاری‌های اکو، می‌تواند جایگزین بخشی از بازارهای از دست‌رفته غربی شود.

یکی از راهکارهای مقابله با سیاست‌های تعرفه‌ای و تحریمی غرب، طراحی واحد پول مشترک یا سازوکار پرداخت منطقه‌ای است. این ابزار می‌تواند تجارت میان اعضای اکو را وابستگی به دلار و یورو خارج کرده و مسیر مبادلات را امن‌تر و سریع‌تر کند. دبیر کل اکو نیز بر همین موضوع تأکید کرد و از آغاز بررسی‌های فنی برای ایجاد چنین سازوکاری خبر داد.

برخی کشورها به دلیل تحریم، امکان استفاده از سونیتف یا بانک‌های بین‌المللی را ندارند، از این رو یک سامانه پرداخت منطقه‌ای می‌تواند تجارت را از تهدیدهای سیاسی مصون نگه دارد. ایران، با تجربه در طراحی سامانه‌های داخلی مانند «سیام» و «پایا»، می‌تواند در این مسیر نقش تسهیل‌گر را ایفا کند. تقویت سازمان همکاری اقتصادی از منتهای منافع برای افزایش تجارت درون‌منطقه‌ای است، بلکه اقدامی پیش‌دستله‌برای مقابله با سیاست‌های تعرفه‌ای و تحریمی غرب محسوب می‌شود. اگر کشورهای عضو بتوانند با تدوین تعرفه‌های ترجیحی، ایجاد سازوکارهای مالی مستقل و توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و فناوری، مسیر همکاری‌های اقتصادی را هموار کنند، اکو می‌تواند به یک بلوک اقتصادی مستقل و مقاوم تبدیل شود؛ بلوکی که نه‌تنها ایران، بلکه کل منطقه را از آسیب‌پذیری در برابر فشارهای خارجی نجات خواهد داد.

«وطن امروز» از افزایش تجارت ایران گزارش می‌دهد

دروازه‌های باز شرق

با اجرایی شدن توافق تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، حجم مبادلات ۲ طرف تنها در ۲ ماه ۳۵ درصد رشد کرد

در آن، بلوک‌های منطقه‌ای بیش از هر زمان دیگری در حال بازتعریف قواعد تجارت جهانی هستند.

همچنین تمرکز روزافزون ایران بر صادرات نفت و انرژی به بازارهای آسیایی، بویژه چین، هند، پاکستان و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، نه‌تنها یک راهبرد اقتصادی برای عبور از تحریم‌هاست، بلکه می‌تواند پیامدهای ژئواثرتیکی قابل توجهی برای بازار اروپا به همراه داشته باشد. در شرایطی که اروپا با کاهش عرضه گاز روسیه، بحران انرژی پس از جنگ اوکراین و وابستگی به واردات از خاورمیانه مواجه است، تغییر مسیر صادراتی ایران به شرق، فشار مضاعفی بر بازارهای انرژی اروپا وارد خواهد کرد.

■ **کاهش دسترسی اروپا به منابع جایگزین**

به‌طور قطع باید توجه داشت، ایران یکی از معدود کشورهایی است که می‌تواند در کوتاه‌مدت ظرفیت صادرات نفت و گاز خود را افزایش دهد. اما تمرکز بر بازارهای آسیایی، بویژه در قالب توافق‌های تعرفه صفر درصد و پرداخت‌های ترجیحی، موجب می‌شود بخش عمده‌ای از نفت ایران خارج از دسترس اروپا باقی بماند. این موضوع، بویژه در فصل‌های پرمصرف، می‌تواند منجر به رقابت شدید برای منابع جایگزین و افزایش قیمت جهانی انرژی شود؛ افزایشی که اروپا بیش از سایر مناطق از آن آسیب می‌بیند.

از واقع با تقویت پیوندهای انرژی میان ایران و شرق، اروپا بخشی از قدرت چانه‌زنی خود در بازار جهانی انرژی را از دست می‌دهد. در گذشته، ایران به‌عنوان یک گزینه

منطقه‌ای است، بویژه برای کشوری مانند ایران که به دنبال راهایی برای دور زدن تحریم‌ها و کاهش وابستگی به نظام مالی غربی است.

اورچوک همچنین از تدوین توافق مشابه میان اتحادیه اوراسیا و اندونزی خبر داد و تأکید کرد کشورهای ناظر مانند ازبکستان نیز تمایل جدی به توسعه تجارت از این مسیر نشان داده‌اند. این روند، نشان‌دهنده شکل‌گیری یک بلوک اقتصادی جدید در شرق است که می‌تواند با حذف موانع تعرفه‌ای، تسهیل در تبادل ارزهای محلی و طراحی سازوکارهای پرداخت مستقل، مسیر تازه‌ای برای تجارت ایران باز کند. در واقع، پیوستن به توافق‌های منطقه‌ای با کشورهای آسیایی، به ایران این امکان را می‌دهد که از فشارهای سیاسی و مالی غرب فاصله بگیرد و در چارچوبی امن‌تر، سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر تجارت کند. استفاده از ارزهای ترجیحی، حذف تعرفه‌های گمرکی و توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل منطقه‌ای، می‌تواند نه‌تنها صادرات ایران را رونق بخشد، بلکه جایگاه کشور را در زنجیره ارزش منطقه‌ای تثبیت کند. همچنین التهابات ارزی در بازار شبانه دلار نیز کاهش می‌یابد که این موضوع به جریان نقدینگی کمک می‌کند تا به بخش‌های مولد اقتصاد ورود کند.

البته اگر چرخش به شرق، با دیپلماسی اقتصادی فعال، توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی و اصلاحات داخلی همراه می‌شود، این بستر ترانزیتی می‌تواند به سکوی پرتابی برای اقتصاد ایران در دوران گذار جهانی تبدیل شود؛ دورانی که

گروه اقتصادی: در حالی که اقتصاد ایران با فشارهای تحریمی، نوسانات ارزی و محدودیت‌های بانکی مواجه است، چرخش راهبردی به سمت شرق و آسیای مرکزی به یک گزینه حیاتی برای تجارت ترجیحی، صادرات انرژی و ثبات مالی تبدیل شده است. توافق‌های منطقه‌ای با تعرفه صفر درصد و استفاده از ارزهای ملی و توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی، نه‌تنها مسیر عبور از تحریم‌ها را هموار کرده، بلکه می‌تواند بازار ارز داخلی را از التهاب‌های مزمن نجات دهد و ایران را در معماری اقتصاد جدید منطقه‌ای به جایگاهی کلیدی برساند. در شرایطی که اقتصاد ایران با محدودیت‌های بانکی، تحریم‌های بین‌المللی و موانع تجارت با غرب مواجه است، چرخش راهبردی به سوی شرق و آسیای مرکزی نه‌تنها یک انتخاب ژئوپلیتیک، بلکه ضرورتی اقتصادی برای حفظ پایداری تجارت خارجی کشور محسوب می‌شود. امضای قرارداد تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، نمونه‌ای روشن از این رویکرد جدید است؛ رویکردی که بلافاصله منافع ملموسی برای اقتصاد ایران به همراه داشته است.

الکسی اورچوک، معاون نخست‌وزیر روسیه اعلام کرده توافق اخیر تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا که از ماه مه اجرایی شده، تنها در عرض ۲ ماه منجر به رشد ۳۵ درصدی تجارت میان ایران و کشورهای عضو اوراسیا شده است. این جهش سریع، نشان‌دهنده ظرفیت بالای تجارت ترجیحی و تعرفه صفر درصد در تقویت مبادلات

گروه اقتصادی: در شرایطی که اقتصاد برخی کشورهای شرقی همچون هند، چین و ... با فشارهای تعرفه‌ای مواجه است و کشورهایی مانند ایران، روسیه و ... با تحریم، محدودیت‌های بانکی و چالش‌های تجارت بین‌المللی مواجه هستند، سازمان همکاری اقتصادی (اکو) می‌تواند به یکی از مهم‌ترین درگاه‌های تنفس اقتصادی کشورهای منطقه تبدیل شود. این سازمان با جمعیتی بیش از نیم میلیارد نفر، منابع عظیم انرژی، موقعیت ژئوپلیتیک و پیوندهای فرهنگی عمیق، ظرفیت تبدیل شدن به یک بلوک اقتصادی مؤثر را دارد. با این حال، سهم اکو از تجارت جهانی کمتر از ۵ درصد و تجارت درون‌منطقه‌ای آن تنها حدود ۸ درصد است؛ رقمی که در مقایسه با اتحادیه اروپایی (۶۰ تا ۶۵ درصد) و آسه‌ان (۳۰ تا ۳۵ درصد) بسیار ناچیز است.

در میان کشورهای عضو اکو، ایران به واسطه موقعیت جغرافیایی، دسترسی به آب‌های آزاد، زیرساخت‌های حمل‌ونقل و ظرفیت‌های صنعتی، نقش کلیدی در اتصال منطقه‌ای ایفا می‌کند. اسد مجید خان، دبیر کل اکو در گفت‌وگو با تسنیم، از ابتکار ایران در احیای نشست‌های وزارتی این سازمان پس از سال‌ها توقف قدرلانی کرد و آن را گامی مهم در بازسازی اعتماد و انسجام سازمان دانست. برگزاری اجلاس وزرای کشورهای عضو، پس از وقفه‌های طولانی، نشان‌دهنده باگشت ایران به نقش فعال در معماری همکاری‌های منطقه‌ای است.

■ **تحریم‌ها و ضرورت طراحی سازوکارهای مستقل**

دبیر کل اکو همچنین به موضوع امکان طراحی واحد پول مشترک و سازوکارهای پرداخت مستقل برای تجارت میان اعضا پرداخت. این موضوع بویژه برای کشورهایی مانند ایران که تحت تحریم‌های بین‌المللی قرار دارند، اهمیت حیاتی دارد. ایجاد بسترهای مالی منطقه‌ای نه‌تنها می‌تواند تجارت را از وابستگی به نظام مالی غرب خارج کند، بلکه امکان تسهیل مبادلات، کاهش هزینه‌های ترانزیت و افزایش امنیت اقتصادی را فراهم می‌آورد. اکو با تنوع ساختارهای اقتصادی روبه‌رو است. برخی کشورها عضو سازمان تجارت جهانی‌اند، برخی تعرفه‌های بالا دارند و برخی در حال گذر هستند. این ناهمگونی، اجرای بازار مشترک و تجارت ترجیحی را دشوار کرده است. با این حال، همین تفاوت‌ها می‌تواند به فرصت‌های مکمل اقتصادی تبدیل شود بویژه اگر ایران بتواند در حوزه‌هایی مانند انرژی، کشاورزی، حمل‌ونقل و فناوری نقش تأمین‌کننده یا واسطه منطقه‌ای را ایفا کند.

دبیر کل اکو با اشاره به ظرفیت کشورهای عضو در حوزه علم و فناوری، از پیشنهاد ایران برای ایجاد مرکز همکاری منطقه‌ای در حوزه هوش مصنوعی و صندوق استراتژت آپ جوانان استقبال کرد. با توجه به جمعیت جوان ایران، ترکیه و پاکستان، توسعه همکاری‌های فناوریانه می‌تواند به موتور محرک جدیدی برای رشد اقتصادی منطقه تبدیل شود؛ روندی که نه‌تنها تحریم‌پذیر نیست، بلکه می‌تواند ایران را در زنجیره ارزش جهانی جایگاه

بالاتری ببخشد.

درواقع سازمان همکاری اقتصادی اکو برای ایران نه یک نهاد نمادین، بلکه یک فرصت راهبردی در دوران کنونی است. اگر ایران بتواند با تقویت نقش خود در اتصال منطقه‌ای، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، طراحی سازوکارهای مالی مستقل و مشارکت فعال در تدوین اهداف بلندمدت ۲۰۳۵، مسیر همکاری‌های اقتصادی را هموار کند، اکو می‌تواند به سکوی پرتابی برای عبور از تحریم‌ها و بازتعریف جایگاه ایران در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی تبدیل شود. مسیر دشوار است، اما ظرفیت‌ها بسیارند و ایران، اگر بخواهد، می‌تواند معمار این همکاری‌ها باشد.

■ **چشم‌انداز منطقه اقتصادی اکو**

در ادامه مسیر تحول سازمان همکاری اقتصادی (اکو)، ۲ محور کلیدی در چشم‌انداز آینده منطقه‌ای برجسته‌تر از همیشه مطرح شده‌اند: نخست، ارتقای صادرات هدفمند با ارزش افزوده دوم، طراحی سازوکار پولی مشترک برای تسهیل تجارت درون‌منطقه‌ای و کاهش وابستگی به ارزهای بین‌المللی. اکو با برخورداری از منابع عظیم انرژی، مواد معدنی، محصولات کشاورزی و نیروی انسانی جوان، ظرفیت تبدیل شدن به یکی از صادرکنندگان بزرگ کالاهای فراوری شده و خدمات فناوریانه را دارد. اما همان‌طور که دبیر کل سازمان تأکید کرده، بخش عمده صادرات کشورهای عضو همچنان محدود به مواد خام و سوخت‌های فسیلی است؛ مدلی که نه‌تنها ارزش افزوده پایینی دارد، بلکه وابستگی به نوسانات بازار جهانی را افزایش می‌دهد.

برای عبور از این وضعیت، اکو باید به سمت ایجاد زنجیره‌های تولید منطقه‌ای حرکت کند؛ زنجیره‌هایی که در